

**Liikenneturvallisuusstrategian ilmailun työryhmän kokous
25.2 klo 13:30-15, Teams**

Osallistajat:

Ahokas Maija (puheenjohtaja)	Liikenne- ja viestintäministeriö
Kolinen Laura (sihteeri)	Liikenne- ja viestintäministeriö
Asikainen Eeva (sihteeri)	Liikenne- ja viestintäministeriö
Harju Esa	Suomen Moottorilentäjien Liitto
Kelhälä Tero	Puolustusvoimat
Kinos Jukka-Pekka	Suomen Moottorilentäjien Liitto
Koivu Heli	Liikenne- ja viestintävirasto
Lillsunde Pirjo	Sosiaali- ja terveysministeriö
Mäntylä Heidi	Liikenne- ja viestintäministeriö
Niemelä Timo	Liikenne- ja viestintävirasto
Pietilä Helena	Liikenne- ja viestintävirasto
Roschier Markku	RPAS Finland ry
Silvennoinen Juha	Suomen ilmailuliitto
Valtonen Juha	Liikenneturva
Vauhkonen Veikko	Liikenne- ja viestintäministeriö

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja toivotti kaikki tervetulleeksi liikenneturvallisuusstrategian ilmailun työryhmän vuoden 2021 toiseen kokoukseenkokoukseen. Puheenjohtaja kiitti työryhmäläisiä kyber- ja automaatiokyselyyn vastaamisesta. Lisäksi puheenjohtaja esitteli kokouksen agendan.

2. Liikenteen automaation lainsäädäntö- ja avaintoimenpidesuunnitelma –ilmailun näkökulma

Liikenne- ja viestintäministeriöstä Veikko Vauhkonen kertoi liikenteen automaation lainsäädäntö- ja avaintoimenpidesuunnitelmasta miehittämättömän ilmailun näkökulmasta. Automaatiosuunnitelmassa on pyrkimyksenä luoda kokonaisvaltainen näkemys siitä, mitkä ovat liikenteen automaatiokehitykseen liittyen keskeiset kysymykset, jotka tulisi huomioida kansallisessa ja kansainvälisessä lainsäädännössä. Suunnitelman visiona on, että automaattiliikenne on nykyistä turvallisempaa, tehokkaampaa ja kestävämpää.

Miehittämättömän ilmailun osalta kehitys on vielä alkutekijöissään, mutta toiminnassa nähdään paljon kaupallista potentiaalia. Ilmatilan dynaaminen hallinta on keskeisessä roolissa ja miehitetyn sekä miehittämättömän ilmailun yhteensovittaminen on yksi ratkaistavista kysymyksistä. Suuri osa ilmailua koskevasta sääntelystä tulee EU:sta. Suomessa tulisikin pyrkiä vaikuttamaan EU:n lainsäädäntöön.

Puheenjohtaja kiitti Vauhkosta esityksestä. Puheenjohtaja kysyi, miten suunnitelmassa huomioidaan jo tiedossa oleva tuleva sääntely. Vauhkonen kertoi, että uuden sääntelyn osalta pyritään mahdollisimman joustavaan sääntelymalliin, jotta sääntely ei hidastaisi kehitystä. Tarkoituksena on kuitenkin säilyttää ilmailun hyvä turvallisuustaso.

3. Sidosryhmäkyselyn tulokset teemasta digitalisaatio ja kyberturvallisuus

Liikenne- ja viestintäministeriöstä Kolinen kertoi sidosryhmäkyselyn yhteenvedosta. Alkuun hän kiitti kaikkia vastauksista ja totesi, että vastaukset toimivat hyvänä taustamateriaalina strategian valmistelulle. Toteutettu sidosryhmäkysely antoi hyvää yleiskuvaa sidosryhmien näkemyksestä

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite	Postiosoite	Puhelin	www.lvm.fi
	Eteläesplanadi 16	PL 31	029516001	etunimi.sukunimi@lvm.fi
	Helsinki	00023 Valtioneuvosto		kirjaamo@lvm.fi

digitalisaatioon ja kyberturvallisuuteen. Painopisteenä vastauksissa oli miehittämätön ilmailu. Yleisellä tasolla vastaukset olivat hyvin samansuuntaisia.

Vastausten perusteella voidaan todeta, että digitalisaatio luo mahdollisuuksia ja se voi parantaa turvallisuutta. Toisaalta se saattaa lisätä haavoittuvuutta ja riskejä. Lisäksi kyberturvallisuuden merkitys ja rooli tulee entisestään kasvamaan tulevaisuudessa. Kyberturvallisuutta voitaisiin parantaa panostamalla siihen, että laitteet, palvelut ja prosessit on alun alkaen rakennettu kyberturvallisiksi. Lisäksi kyselyn mukaan kyberturvallisuusohjeistus ja tietoisuuden lisääminen nähtiin tärkeinä turvallisuutta parantavina tekijöinä. Ohjeistuksen tulisi kuitenkin olla melko yleisen tason ohjeistus.

Puheenjohtaja kiitti kyselytulosten esittelystä. Työryhmä otti kyselyn tulokset tiedoksi.

4. Toimenpide-ehdotusten esittely ja keskustelu

Liikenne- ja viestintäministeriöstä Kolinen esitteli toimenpide-ehdotukset liittyen työryhmässä käsiteltyihin alateemoihin kyberturvallisuus ja just culture. Toimenpide-ehdotukset ovat pöytäkirjan liitteenä 1. Ensin esiteltiin kyberturvallisuuteen liittyvää toimenpide-ehdotus. Ehdotuksen mukaan tietoisuutta kyberturvallisuudesta tulisi lisätä. Lisäksi selvitetäisiin mahdollisuutta myöntää Liikenne- ja viestintäviraston Kyberturvallisuuskeskuksen tietoturvamerkki myös miehittämättömille ilma-aluksille.

Toimenpide-ehdotuksen esittelyn jälkeen käytiin keskustelua. Yleisesti ottaen toimenpiteitä kannatettiin. Työryhmäläisille varattiin kuitenkin vielä mahdollisuus toimittaa kommentteja kirjallisesti työryhmäkokouksen jälkeen. Keskustelussa nostettiin esiin se, että tuotteiden myyjät ja markkinoijat tulisi saada mukaan viestimään tuotteiden turvallisuudesta. Puheenjohtaja totesi tähän, että työ- ja elinkeinoministeriö vastaa tuoteturvallisuutta koskevasta lainsäädännöstä. Kolinen sanoi, että tätä asiaa voidaan vielä selvittää jatkovalmistelussa ja keskustella asiasta Tukesin kanssa. Keskusteluissa nousi esiin myös EU:sta tuleva tuotteita koskeva standardointisääntely sekä tuotteita koskeva markkinavalvonta. Tämä tulisi ottaa huomioon selvitetäessä mahdollisuutta tietoturvamarkin myöntämiseen ja sitä koskevien kansallisten lisävaatimusten asettamiseen.

Seuraavaksi Kolinen esitteli just cultureen liittyvät toimenpide-ehdotukset, jotka koskevat tietoisuuden lisäämistä sekä kerho SMS:n jalkauttamisen jatkamista. Just culture on kehittynyt positiivisesti Suomen ilmailun eri osa-alueilla, mutta hyvän turvallisuuskulttuurin ylläpitämiseksi on varmistettava toimenpiteiden jatkuvuus. Esittelyn jälkeen toimenpiteistä käytiin keskustelua.

Liikenne- ja viestintävirastosta kommentoitiin, että toimenpide-ehdotuksiin ollaan tyytyväisiä ja, että ne vastaavat hyvin kansallista turvallisuussuunnitelmaa. Keskustelussa nostettiin lisäksi esiin, että turvallisuuskulttuuriin liittyvää tiedottamista tulisi harrastajien lisäksi kohdistaa myös ammattimaisille toimijoille. Ehdotusta kannatettiin.

Keskusteluissa nousi esiin myös U-space –sääntelyyn liittyviä asioita, mutta niistä on tarkoitus keskustella tarkemmin seuraavassa kokouksessa.

5. Seuraava kokous

Puheenjohtaja kiitti työryhmää keskusteluista ja kommenteista. Seuraava kokous pidetään 25.3 klo 13-15.

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite	Postiosoite	Puhelin	www.lvm.fi
	Eteläesplanadi 16	PL 31	029516001	etunimi.sukunimi@lvm.fi
	Helsinki	00023 Valtioneuvosto		kirjaamo@lvm.fi